

SLOVENSKA ARHITEKTURA – OBDOBJE MED OBEMA VOJNAMA

- o **Šubic** najprej študiral strojništvo, v Pragi arhitekturo. Pokojninski zavod ga je povabil za vodilnega projektanta; ukvarjal z vsemi možnimi stvarmi. Leta 45 ga je nekdo denunciral?, po vojni so ga premestili v državno avtobusno?... kazensko so ga poslali v mladinsko delovno brigado – dosti bolj uspešen graditelj kot Vurnik, ki je 10 let starejši
- o 1. – **Meksika** (26-27) mesto zgradilo za svoje nameščence po vzoru dunajskih hofov?, na Dunaju zelo markantna akcija izgradnje, soc. demokracija na oblasti (Karel Maxhof)
- o 19-33 na Dunaju bilo to drugih dimenzij, ni šlo za cianska načela, bolj za to kaj pomeni sorazmeroma razsežna arh. v mestnem centru, kot model zelo kvalitetnega bivanskega prostora
- o zelo pomembn – socialna nota: vrtec..., ljudje so se počutili pripadnike stanovanja brez wc-ja)
- o pred 20 leti začeli obnavljati, dve enoti združili, po tem vzoru je **Šubic** gradil **Meksiko** v Lj *
- o v celem objektu 82 stanovanj, kopališče – skupno, pralnice, klasično simetrična palača, zelo artikuliran klasičen način, centralen vhod, vogalni, kipar Dolinar, Jakopičeva freska – hierarhija vhodov
- o ko so končali, so začeli graditi **rdečo hišo Vladimira Mušiča** na Poljanski – podobno: 115 stanovanj, skupne pralnice, sorodna ideja artikulirane vertikalne komunikacije, grajeno glede na kontekst mesta
- o **Šubic** – delovska zbornica (7 glavnih delovskih poklicev), stavba v glavnem namenjena poslovnim dejavnostim, le del stanovanja (ki bi se lahko razširil v pisarniški del)
- o najbolj pomemben objekt: nebotičnik (gradil pokojninski zavod) takrat zelo revolucionarna arh. za to obdobje, zato ker je bil visok, svoje načrte moral nositi Plečniku
- o ko je **Plečnik** zgradil **Žale**, se je javnost zelo pritoževala
- o internacionalnega sloga modernizma je pri nas malo, Plečnik poudarjal nacionalno noto, zatrlo poskuse, da bi gradil bolj moderno
- o (nebotičnik) višinski poudarek, stavba dokaj enotna do venca, **Medved** dodal steklen del, na vrhu **Marjan Mušič** (3 arhitekture)... pritličje + 1. nadstropje je trgovina, 4 poslovne, 4 stanovanjske, na vrhu bar. Statično zelo revolucionarna, armiran beton, vodnjak do skale (betonski vod v steber), s temelji naredili pomično povezavo iz svinčene plasti (potres). Hitra dvigala, klimatizacija gostišča, motiv okroglega stopnišča, velemestni ambient
- o najkvalitetnejša stanovanja v centru mesta: **Dupličevi bloki**, v tistem času 2% za likovna dela, projekt med 2. svet. vojno, ni zgrajeno
- o po vojni **Mihevc** korbuzijanski blok **Kozolec**, samopostrežna trgovina v Lj, v času naredili razstavo, gor gostišče, zelo funkcionalistično, prostor namensko opredeljen, tripartitivnost na pilonih, lamele, na vrhu dodatni program
- o zelo markantne reči je zgradil tudi **Kristl** (učil stanovanjske) **bloki na Prulah**, mišljeno kot stanovanja za prof. lj. univerze, zelo dobri tlorisi, fina struktura fasade, šipa v ravnini fasade, po kvadraturi majhna, dober izkoristek prostora
- o B smer **Ravnikarja**: oblikovanje fasade v 2D, vseeno daje v globino
- o Blok v Velenju, **Kristl**, na fasadi kot prerezani nosilci

- o **Jugovec**, najbolj liričnih slov. arhitektov, nadstrešnica pri **Dobrovi na Dolenjskem**
- o soseska **Sela** v Lj, ob Fužinah, res izkorišča bližino Ljubljane * stolpnice, modernistično horizontalna okna, od vogala do vogala, močni parapetni nosilci
- o nižji objekti ščitijo prostor proti Ljubljani, vidni beton * plošča spuščena za mokre vozle, stena pogleda ven, se zamenjuje skozi etaže, v parterju kolesarnice
- o **Milan Mihelič**, podobno kot **Jugovec**, najprej študiral v Pragi, končal pri Ravnikarju, zelo prefinjen oblikovalec, neverjetni konstr. Napor, statik stolpnice v Kersnikovi ulici 60. leta *
- o **Ravnikar: Ferantov vrt** pomenil novo pot za tisti čas, hoče zmanjšati vtis bloka, vertikalnost, arh. griča, avti v eno fazo nižje, zelenje, odnos do starega spoštovanja, streha stare hiše je potegnjena preko, nosilci postanejo artikulacija fasade, zadnji blok na križišču eardo, decumanes. Uporablja konstrukcijske elemente za artikulacijo fasade
- o **Savin Sever** – študent Ravnikarja, zanj risal že kanarčka, stavba ljudske pravice, na ind. arh. pokazal, da je lahko vrhunska
- o objekt Kranjskega sejma – razstaviščač – piramidne svetlobe
- o **etažne vrstne hiše** (upravna stavba Merkatorja za Bežigradom), tudi princip lofta, ista kvadratura, možno več postavitev tlorisov *
- o povratak h karejski, obrobni zazidavi, lok, ki se je začel s Šubicem, potem spet, javno, polojavno, intimno – kvaliteta ki jo je vredno obdržati
- o kare, več. arhitektov
- o **Podlogar** najbolj uspešen, pri Metelkovi